

Szerkesztőségi iroda:

Füster Szt. Ferencziek háza, emelet, balra. — Szerkesztővel érintkezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margittai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak

MŰRAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi társadalmi és közérdeklődő szülőknek”, a „Csáktornyai lakosképzés”, a „Muraközi lakosképzés”, az „Alap-Muraközi-Lakosképzés” és „Összegyűjtő-szülőknek” a Muraköz-hegyvidéki köznevelési „Önképzőkör” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egysz évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések megfizetésnek:
Budapest: Goldtzer A. V. és
Eckstein B. hird. i. Bécshen:
Schalok H., Dukas M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társai és Heradt
Brünhen: Stern M.

Nyitlér pöttyösora 10 kr.

Egy új szőlőbetegség.

II.

A védekezés a peronospora ellen abból áll, hogy 8 kilo rézvitríolt összekeverünk 5 akó meszes vízzel és ezt egy fecskendővel, vagy egy közönséges nagy eszetel ráfecskendezzük a virágzás előtt és július második felében minden egyes szőlőtöke leveleire: a fenti mennyiség elég séges egy egész catastralis holdra: a költség a munkásokat s mindent beleszámítva 5 forint catastralis holdanként; munkás nélkül talán csak egy két forint.

Francoziaországban ezt már 5, 6 év óta művelik, Luttenberg vidékén több stájer uraság két év óta a legnagyobb eredménnyel. Például a fridau uradalom — dacára a jégverésnek és annak, hogy csak egyszer — májusban — fecskendezett, mégis a szőlőleveleit egész a szüretig szép zöld színben konzerválta, a mustja 16 foku foku volt, mígne a szomszédos nemfecskendező gazdáké csak 8-9 foku; azonkívül a must akaját eladta 8 forintjával.

Az eredmény szembeszökő mert az, aki mustjért csak 3 forintot kap, nem bír haszonnal dolgozni, de még a költségeit sem kapja meg — tehát okosabban cselekszik, ha absolute nem dolgozik.

Egy másik stájer uradalom kétszer fecskendezett és 18 foku mustot ért el, míg a szomszéd parasztok csak 8-9 fokot.

Megjegyzendő, hogy a fecskendezés absolute a virágzás előtt művelendő, mivel a késői eredménytelen.

A faecset elég jó a szegény gazdának, ha munkáját nem hanyagul végzi, — de aki teh. j. jól teszi, ha egy jó kézi fecskendőt szerez be magának.

A fridau ispán már vagy öt felét kipróbált és mint hallom, Grácban egyet egészen az öt több évi tapasztalatai szerint állítatott össze.

Ha elkészül, e lapok utján tudatni fogom a gazdaközönséggel árat és mesterét. Ami a phylloxerát illeti az — fájdalom — a magyar kormány: Jelentés a lylloxera-ügy állásáról (ingyen kapható) című füzeté szerint, már Csurgón és Szankt Leonhardsberg Marburg mellett azonkívül Pettauiban és Vmiczában is pusztát már.

Tavali cikkemhez más újat nem mondhatok, mint hogy a magyar kormány a leghathatósabb antifilloxera szert a szén kéneget most 15 forintért árulja, ami egy magyar holdra elegendő.

Az amerikai tőkék nem használhatók nálunk, (?szerke) mivel talajunk nagyon sovány és többnyire meszes.

Tekintve, hogy 1 catastralis hold mű-

velése adóval (csak készpénzben) kerül 80 frtba, jégelleni biztosítás (az I. magyar biztosító szövetkezetnél) 7 ft 80 kr.; a peronospora elleni védekezés 5 frt, tehát összes kiadás: 92 ft 80 kr. Ha az átlagosan szüretelt, szakserien művelt bor mennyiségét tesszük 35 akóra, per akó csak 6 frtjával, ugy a tiszta bevétel lenne 117 ft 20 kr.; ebből levonva a filloxera elleni védekezést catastralis holdanként 40 ft, akkor maradna végleges tiszta bevételnek 77 ft 20 kr.

Megjegyzendő, hogy a szénkénegezés csakis könnyű, porhanyó talajon tanácsos, kötött talajban nem. Ezek szerint a muraközi hegyekben nagybörézt kivihető ha a szőlősgazdák már most megfíjtják szőlőiket, mert ezen védekezés csakis jó erőben levő, jól trágyázott és okszerűen ültetett szőlőknel lehet jövedelmező. Például, hogy ha a későn érő, de nagyon finom furmint hoz vagy rajnai rizlinghez illetéink fehér, koránérő burgundi, vagy gutedelt, a furmint pöspipel burgundi és gutedelt honokkal vegyes agyagos földet kívánunk, a rizling fekete jó termő földet, jó fekvéssel).

Egy előnyünk már most is meg van, hogy minden számítás szerint ezen országos csapás csakis akkor jön hozzánk, midőn Magyar és Horvátország szőlői már végképen el lesznek pusztítva és mivel silány, ugynevezett homokos kerti borokat mesterséges uton pancsolni könnyű, de nem elsőrangú jó borokat, azért: a mi fölséges zamata, a királyi Tokai hoz hasonló borainknak jövője mindig lesz! Már csak azért is, mivel a borok királya a valódi tokaji haldoklik és — lévén az alsó talaja szikla és kö — tájadalom soha sem lesz többé megmenthető.

Végül jegyezzük meg, hogy miután a rézvitríolt mérég az arval befecskendezett szőlőlevelet nem szabad a marhával megcsetni a mustban azonban a legelküismeretesebb vegyészek sem találtak mérget, mivel az eső azt a szüretig lemossa.

Dr. Knezevich Viktor.

Higyjünk.

(Sonett)

Idők nagy Istene! hová leszünk? . . .
Veszély veszelet, csapás csapást úz, kergel
Szegény fejnük telett . . . s nehéz bőséggel
Gyanánt takarják bé sejtő szívünk.

Küő írónja feljegyzé lapján:

Adáz, kemény időkét éltek ösünk;
De ök nem ismerék mi a csüggsé itt
A földön, . . . és adás volt a hazán.

Hiteben élt mindenha nemzetünk!
Ne törje ögügedés tehát keblünk . . .
Higyjünk . . . és ostromolva hön az eget.

Hitünknek égő fánya fénye mellett
Menjünk, hová szívünk vonz, vág, sovárg
S meglátjuk ott — az ősi „Glóriát”.

Zágráb, 1889. márcz. 6-án.

Horvath István Honor
sst. ler. r. áldozár.

Alkalmai beszéd.

— Mondotta Belányi Tivadar, márczius 15-én. —

Tisztelt ünneplő közönség! Olyan idöket szült a mult évtizedek történelme, midőn a népek jövendő sorsát a nemzeti öntudat, sőt öntudat fölpezsdülésének mértéke szerint szokás meghatározni. Ezentul csak annak a népnek van joga lényes jövőbe helyezni bizalmát, mely a nemzeti ös elartozás, egyetértés, törvényes intézményeibez vonzódtól hűség és a hazája holdgöcsására kifejtet minden irányu hasznos buzgólkodás által kel versenye a többivel.

Hűsége vagyok rá, hogy miutt magyar hazám szép jövő ének hirnöke állot itt.

Vegyesajku vidékünk hazafias lelkesedése megengedi azt a raményt, mely szerint törhelen hazaszeretete mindankor védő paizsa leand annak a vérrrel megazentelt földnek, melynek neve Magyarország. Ennek igen értékes biztosítékát találom abban is, mi-zentint 1948. március 15 ikének szellemét a szabadság nemese értelemben velt kultuszától és a szabadelvű politikai és társadalmi reformok korának születésnapjauk tekintés és ünnepli.

Kívánatos is volna, tisztelt közönség, mikép a nemzeti ünnepek ne csak oly északban lépjenek fel, mint amelyeket csupán egy-egy hittelekezett, vagy szülőkörű vidék öljön meg mintegy részleges kegyelettel, hanem jelenjenek meg azok ugy, mint egy akaratnyilvánulás, mint az összes honpolgárok legfőbb óhajta nemzeti ideálökér, a mult idök nagy tyusainak példajáért felbuzdulni akarni, azokból magasatos feladatokat munkálásához erőt, önbizalmat és lelkesedést meríteni.

Oh, mily jól is esik ma visszapiillantannuk a mögöttünk elmaradt negyvenegy év tavlatába!

Valóban, már negyvenegy év valaszt el bennünket atól a hőskortól, nemzeti létünk e fényszakától. Hazafias örömmel és önérzettel tekintem vissza a magyar ez örökemlékezetű küzdelemre, s hálaival és tisztelettel kell viseltetnie annak fölséges alakjai iránt.

A mai napon, szemben azzal a kötelezőséggel, mely történetünk e ragyogó epochájához méltó gondolatokat és szavakat követel tőlem, óhajtanám e helyen, hogy lennének száveim e nap szépségéhez méltók!

Tiszteit ünneplő közönség! Legyen az önök hazafias kegyelete, a legyenek az én szerény szavaim azon öröm és hála legöszintébb és legtisztább jelei, melyről, sajnos! sokhelyütt ma is megfelledekzenek; — pedig március 15 ikét a magyar nemzet naparában nem is piros, hanem arány beütéssel jelezhetnék. Hiszen maholnap a történelem lapjain kívül egyéb hírmondója sem lesz már e nagy napnak. A dalitis harcosok, a szabadságharc hősei közül akik még megannak, havas fejlel, görnyedt alakkal járnak közlünk; a nagy többségei elsodorta már a vésény enye-

szete. És még egy vagy két évtized és a mesés időknek alig lesz elő tanuja köztünk. A márciusi nemzedék kivészhet, de a márciusi emlékezet örökké jennél, mert a márciusi idealok örökkévalók. Ezekben lüktet élető vére jelen és jövőndó államiságunk genitusa; ezekben nyilatkozik legintézetesebb komolysággal magyar hazánk langoló szeretete, a magyar alkotmány legszintibb tisztelete, a magyar állam lenyese és hatalma s a magyar honpolgár hivatásának dicsősége.

A márciusi nagy napok előtt hazánkat egyszerűen Ausztria gyarmatának tekintette a külföld. És ezt neveztek akkor magyar államiságunk nemzeti létnek, olykor még függetlenségnek is. — A márciusi napok feladata volt kifejezni, hogy tudjuk végre: vagyunk-e, és illetőleg leszünk-e? — hogy ne tekintsenek hennünket többé akarat nélkül való tömegnek, nyers anyagnak, melyet a bécsi kormány a maga nemzetközi politikai céljaira föltétlenül használhat fel, a szarlokai szeszély minden torturáján keresztül kergethet csak azért, mert magyarok akartunk maradni, meri példátlanul hívek voltunk ősi alkotmányunkhoz és királyainkhoz egyaránt.

Igen tisztelt hölgyeim és uraim! Az aktuális politikai viszonyokat nem értem. Nem mint pálykortes állók it! A szabadság, egyenlőség és testvérség nagy ünnepeim sem volt pártkérdés. — Mit tudnak en ennél szebbet, melóbbat, meghatóbbat vagy ehhez csak hasonló is mondani e szent nap jellemzésére! ... Nem osztanék azok aggodalmait, akik veszedelmesnek tartják az ilyen nemzeti ünnepek megüldét és chauvinizmust vagy feltorgató tendenciákat sejtene nek benne, mert a játékony enyhe szelét nem pönösíthetjük viharra. Vagy mikor nyilatkozhatnánk szebben a nemzeti öntudat?

(Folytatás köv.)

KÜLÖNFELEK.

— **Március 15-ikének** a nemzeti élet ébredése napának évfordulóját Csáktornyan az idén is hazafias kegyelettel ünnepelelték meg. A mint lapunk múlt számában jelez tük, ezuttal is a dalgylet vette kezébe az ünnepelel rendezését. A »Hattyu« nagyterme a város értelmiségével telt meg. A program első pontját a »Hymnus«, a másodikat a »Hönsvédek csatadala« képezte, amely dalokat a dalárda teljes lelkesültséggel adott elő. Ezeket követte Belányi Tivadar alkalmi beszéde, amely conceptió és előadás tekintetében kiváló sikert aralt, amit a közönség élénk éljenzéssel, tapsal és kihívással jutalmazott. Most a »Talpra magyar«, a »Kossuth nóta« és a »Szózat« a lelkesedést a kellő fokra emelte. A program végeztével Margitai József a magyar hazára üritett poharat. Pálya Mihály márc. 15-ikét élető szép felköszöntője kiváló lelkesedéssel fogadtatott, Ziegler Kálmán a dalárdára és különösen ennek elnökére, Belányi Tivadar a dalárda nevében megköszönte az előző felköszöntést és a közönségre s ebben Ziegler Kálmán jólétre ivott Belányi Tivadar általános lelkesedés közöt Kossuth Lajost éllette, végre Margitai József a jelen volt lelkes honleányokra, a hölgyekre üritett poharat. Majd a zene hangjai mellett a jökevény és lelkesedés a teőpontot érven el, többek indítványára Kossuth Lajoshoz sürgöny menesztetett. Kedves epizódia volt az eset: nek Mocsáry János a volt 48-iki forradalmi bizottmány egyik tagjának levelbeli üdvözlését jelző közlés. Erről és a Kossuth Lajoshoz menesztett sürgönyről lapunk jövő számában. Az est emített sikerei után a társaság késő éjjeli órákig megtartotta lelkesült hangulatát.

— **Új orvos.** Városunk tisztelt orvosi kara egy új taggal szaporodik, amennyiben Dr. Wolf Bela orvos tudor Bécsből a legközelebbi napokban Csáktornyan szándékozik letelepedni.

— **A helybeli játékony növegyelet f.** hó 14-én tartott közgyűlésén egyhangulag elnöknek Sárosy Lászlónt, alelnöknek Ziegler Kálmánt, választmányi tagoknak pedig: Dr. Krasovecz Ignáczt, Margitai Józst-fnt és Vollák Rezsőnt választotta meg.

— **A helybeli kereskedelmi kaszinó** e hó 9-én sikerült estélyt rendezett. Az estély programja érdekes és mulatságos volt. Közreműködtek: Neumann Simon, Szilárd S. Baehrach S. Weiss M. Reich J. Benedikt B. és Hübner K. urak. A program 4-9 pontja amint a kibocsátott lista mondja: diszevből állott, a földalva a mi Poldink által. A műor legutolsó pontja: »disz ivás volt az összes jelenlevők közreműködése mellett.« A sikerült estélyen családával együtt mintegy 70 tag jelent meg. A közreműködők megérdemelt elismerésben részesültek. A kedv éjféltben fokozódott s a helybeli zenészek odahivatván, a fiatalág tánczra penderült.

— **A csáktornyai dalárdától** a következő értesítést vettük. Margitai József tanár urnak a »Muraköz« szerkesztőjének Csáktornya A helybeli dalárdának f. hó március hó 2-án tartott közülésén uraságod lapja a »Muraköz«, egyhangu megalapodás alapján az egyesület hivatalos közlönyüül fogadtatott el. Amiól on erről tekintetessége t értesíteni van szerencsém, föl kérem, hogy az egyesület érdeklő ügyeknek b lapjában a jövőben tért nyitni sziveskedjék. Csáktornya, 1889. március hó 12-én. Belányi Tivadar a dalárda elnöke. Lapunkat ért megíztelő bizalmat a t dalgyletnek megköszönné, szivesen fel ajánljuk annak hasábjait a dalgylet érdeklő közleményeknek. A csáktornyai dalgylet működéséhez fontos társadalmi, művelődési és hazafias célok vannak kötvé. Egyrészt városunk üdülői tudó intelligens elemeit vonja az egytel zaslalja alá s ezáltal az áldásos: egyesülésben az erő elvének tesz szolgálatot: másrészt tagjai között a dal hatalma által a kedélyt nemes tettekre sarkalja s a harmonia által az öszszetartás érzetét ápolja, végül határvidékünk vegyes nyelvű lakóival megismereteli és megkedvelletti s közöttük terjeszti a magyar dalt. Ily nemes célokért küzdő egytelnek ügyeit kedves kötelessége a helyi sajtónak figyelemmel kísérnie. Ezt teltük a multban is s ezután mint hivatalos organum még nagyobb örömmel tenni, kötelességünknek ismerjük. A dalgyletnek igaz tisztelője: Margitai József szerkesztő.

— **Párbat.** Szy Sándor huszárhadnagy városunk szülőte e hó 9-én reggel 7 órákor Szabadkán — mint onnét tudósítanak bennünket — Gabrovits honvé hadnagyal kardpárbajt vívott, amelyél Gabrovits jobb karján súlyos sebet kapott.

— **Lapunk kiadóit is tét,** egytel Fischel Fülöp ur könyvkereskedésének és nyomdájának vezetését a mi nappal ismét Strausz Sándor ur vette át. Strausz ur több éven át volt Fischel ur csáktornyai fiók üzletének üdvezetője, s mint ilyennek kiváló gondját képezte lapunk kiadás kiállítását, egytel a közönség megelégedését is megtudta nyerni. Üdvözlölük őt lapunk anyagi és dologi ügyeinek élén!

— **Haladunk.** Fölötte helyes célú mozgalmat indított meg városunk több polgára. A városból a temőög gyalogjárót, sétautat akarnak csinálni. A temőög vezető kocsiut jobb oldalból hasítják ki a kellő szélességű gyalogutat, amelyet ma gasabba szándékoznak emelni megkavicsozni és befásítani. E hó 5-én szemlélt

tartott a helyszínen a város előjárőága; jelenvolt Vrancsis Károly főszolabiró ur is, aki a mozgalmat pártolván, megígerte, hogy föla felheltőleg azon lesz, hogy a tervezett sétaut kiépüljön. Valóban dicséretre méltó törekvés mind a főszolabiró ur, mind a város előjárőósága részéről a terv keresztülvitele! A város lakossága már régtóta érezte a gyalogut hiányát. Esőzész idejében lehetetlen volt gyalog a messze fekvő temetőbe menni a nagy sár, nyáron pedig a nagy forróság miatt. Ha ez ut kiépül, nem lesz kénytelen a gyászmenet bokáig érő sárban tenni meg a kegyelet és tisztelet adóját, vagy amint eddig történt, a város végén visszafordulni. A mozgalom helyes, czélszerű sietni kell tehát a kivitellet!

— **Köszönetnyilvánítás.** A »Csáktornyai Takarékpénztár« tekintetes igazgatósága 10 frot; a »Muraközi Takarékpénztár« pedig 5 frot kegyeskedett a helybeli közséégi elemi népiskola könyvtárának gyarapítására adományozni. Fogadj a fent nevezett két egyesület tek. igazgatósága a népnevelés és intézetünk irányában tanúsított erőt ó indulatú sziveségéért a tanfistület leghálásb köszönetét. Csáktornya, 1889. március 5. Jeney Gusztáv igazgató.

— **Alsó Krályovecz és vidékének** fiatalosága e hó 2-án Alsó Krályoveczen zártkörű táncmulatsígot rendezett. A vendégek szép számmal jelentek meg. A hölgyek közül ott voltak: Dobrinné, Goldné, özv. Hürtné, Kernanné, Kuttorné, özv. Schebalné, özv. Terbócsné asszonyok, — Czinkek Anna Fischel Fanni, Fischel Roza, Gold Gizela, Gold Matid, Kuttor Roza, Schebal Matild, Terbócz Gizela, Terbócz Ilka Vojnesics Juliska, Weiss Matild kisasszonyok. Fesztelen jó kedvben mulatott mindenki s folyt a tánc szakadatlan a reggeli órákig.

— **Kukoricza-lopás.** M. hó 27-én Dráva Várárhelyen Dollár Balázs kárára kukoriczagöréjéből 8 szák kukoriczát loptak el. A csendőrség nyomozván az ügyet, a lábnyomok Salfarics György ugyanotani lakos házához vezettek s bár eszmájú bele illett a hóban hagyott lábnyomba, mégis mindaddig tartotta bünetét, amíg a kutatásnál a szalmában fel nem lelték a loptó kukoriczát. A tolvaj a kir járásbírósnak lett átadva.

Muraköz multjából.

— Egy 1723-ik évben kelt kézirát nyomta. —

Utasiás

A kasznár részére.

(Folytatás.)

Eltekintve e hónapokint betérjesztendő jegyzékekről minden év előlta után legközelebb 30-od npra az egész évi számadás a készlethez maradó kövön — összes okmányokkal a prefektusnak beadandó, két példányban — hogy általa történt megvizsgálás után, aláírva egyik példány a számadó kasznárnak — a másik pedig — a beszerzetek inventáriumával egytel a központi hivatalban e helyzetessék.

A névén vizsgazatni hátralekökről, külön jegyzék vezetendő és a központi hivatalban e helyezendő.

7-er kötelessége a kasznárnak naponta reggeli a prefektusnal megjelenni és a nyert parancsokat, utasításokhoz képes híven, engedelmesen és szorgalommal teljes en, az eredményről minden nap est órában a prefektus rendesen és illeleg értesíteni, különösen valamint az ősi, egy tavaszi vetés nemkülönben aratás gonabehordás, szénakaszás, halászat és szűretelés alkalmával — a helyszínen jelen lenni — valamint megjelenni tartozik minden heti parancs alkalmával is, hogy az előirt é. rendet robot, vala-

mint egyez a héten történéndőkről tudomása legyen — mely alkalommal egyuttal felhasználandó, az alattvalók által ne tán hátralekös kamatok lefizetés végett sürgetesére és hivatalban szükségessé vált némely teendők a prefektus általi megrendelésére.

8. Ezennel, va'amin't egyáltalában, ugy még külön a kasznárnak is komolyan megítíltom, hogy az uradalmi alattvalói robotot és előfogát dolgában, az uradalmi kivéve — bárki másnak érdekében — használtságának, hasonlóképp szigoruan megítíltom: hogy akár a kasznár, akár más uradalmi gazdatiszt, felsőbbeségi írásbeli engedelem nélkül az uradalom kiterjedésében, vagy annak szükségességében, földeket bármily párányú mennyiségben is vásároljon, vagy más bár mi czímen birjon, nemkülömben az alattvalóknál marháját elhelyezze, vagy állatok részről földet vehessen.

Elforduló esetnél minden tekintet nélkül büntetésű a termés az uraság javára fog elkozztatni.

9-er. Komolyan parancsolom, hogy jelen utasításom, pontról pontra szorgalmasan és hiven megtartassék, minthogy azonban teljes lehetetlen mindenről megemlékezni, és utasításomban beszorítani, a mint az kívánatos lenne, a kasznár helyesen fog osekledni, ha utasításomat gyakrabban, de legalább is évenyezenként egyszer a hivatalban átolvasván, a netán hatása körébe vágó — de bent nem foglaltat, mint értelmes kasznár, és hű szolga, nemcsak hogy vezendi, hanem mint különben jó szorgalmas és serény kasznártól másként nem is várható — becsületes szolgálhoz illőleg — hiven teljesiend is, hogy a rája bizott hivatalának, tiszta lelki-

meretével, hiven becsülettel — esküje szerint — megfeleljen.

Azon eset beálltával ha netán az uradalom a kasznári szolgálataban megtartani nem akarná, vagy ő maga is az uradalomnál továbbra is szolgálni nem szándékoznék, ha egyéb körülmény az azonnali elbocsátatását szükségessé nem tenné, ugy egyik, és másik részről is egy negyed évi felmondás megállapítatik.

Ebben tartozó, és legalázatosabb hivatala ellátása, és esküjének letetele után valamint saját-ugy általa fogadandó irtoka a kitöltéssel, valamint fizetéssel is ellátni tartozik — élelmére a fizetés és deputatuma, a következő módon állapítatik meg, és pedig:

A számtartói hivatalból.

Készpénzben	120 frt.
Irodára papirosan kívül	3 frt.
Lovak patkóására	4 frt.

A várnagyi hivatalból.

Marha lust	6 mázsát
Hizott disznót	1 dbot
Oreg tyukot	30 dbot
Ludat	2 dbot
Tyuk tojást	300 dbot
Kösöt	1 mázsát
Zsirt	60 font
Turót	40 "
Faggyu gyertyát	30 "
Haiat	150 "

Kasznári hivatalból.

Buzát	4 mérőt
Rozsot	24 "
Hüvelyest	4 "
Zabot	40 "

Pinczemeszteri hivatalból.

Boban	24 szigeti adót
-------	-----------------

Zöldéget az uradalmi kerthől — szükséghez képest — vagy pedig ha lehetséges, egy darabka föld — lakása közelében — kertnek, hogy a szükség zöldéget maga magának termeszthesse.

Savanyu káposztát 6 szigeti akót Öllát és takarmányt 2 lóra — szükséghez képest. Egy tehent, a mely telen az uradalmi takarmányból látatik el — nyáron pedig az uradalmi legelőre kihajtatik.

Azon esetre, ha a kasznár az uradalom érdekében utazni kénytelen, napi díjjal 45 kr. saját lovait használva 1 frtot.

10. Ha pedig használható irtokot megszerezni képes nem volna, vagy egyáltalában irtokot nem tartana — a mit tekintve a kasznár kiterjedt hatáskörét — az uradalom tetemes kárával lenne összekötve, akkor az elősorolt járandósága fejében, részére csak is kétharmad kiszolgáltatandó, az egyhar nada pedig az uradalom által szerzendő alkaszárn elmezésére és fizetésére visszatartandó.

11. A fenti részletezett fizetés, deputatum és ló járandóságon kívül a kasznár semmi szín és ürügy alatt ne merészkedjék egyebet maga részére elcsajátítani, minthogy ha minden várakozáson felül ebből, vagy utóbb ily eset jutna tudomásunkra, az eltalajdonítottak visszatérítésén kívül kegyvesztésünkkel és az elkövetett hütlenség mérvéhez képest, még más büntetéssel is fog megenyitleni.

Kiadtam Bécsben 1723-ik évi január hó 1. Marianna Althan gróf özvegye szül. Pignatelli.

FELELŐS SZERKESZTŐ MARGITAI JÓZSEF

TEČAJ VI.

VU ČAKOVCU 17. MARCIUSA 1889.

BR0J 12

Urednička pisarnica: Glavni pišac, fraterska hiža, lévo na kondignaciji. — S urednikom moči je svaki dan govortiti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke učene se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margital Jožefa urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova kam se predpiata i obznano pošiljaju.

MEDJIMURJE

Prodajata cena je: Na celo leta . . . . . 4 frt Na pol leta . . . . . 2 frt Na četvrt leta . . . . . 1 frt Pojedini broji koštaja 10 kr. Obznano se poleg pogoda i fal računaja.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Štampara glasniki: „Medjimurskoga poljovnaškoga društva“, „Čakovečke šparkske“, „Medjimurske šparkske“, „Dolnja-Medjimurske šparkske“ i „Doljopana šparkske društva“, „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Novi beteg vinskoga trsa. (Dalje)

Opomenemo naše post. čitatelje, da vu zadnjem broju naših novin pod ovim istim članku tiskarske pogreške su bile, koje vezda popravimo. Tam stoji, da trsje s vitriolom namazano sivo postane i da vu sredini septembra već golo stoji i t. d. To nije tak, nego baš naopak, tojest spazili su, da sv vitriolom pospricani trsovi listi lepi zeleni ostanaju i nepokapaju. Od toga već i nije vu dnešnjem broju, kak evo sledi:

Obramba proti ovoj nevolji stoji vu tom, da zmešamo 8 kil. vitriola (kuplervitriol) vu 5 veder vapnenaste vode ter s tim listje trsovo još pred cvetenjem grozda i vu drugoj polovici juljuša s pomoćju ručne špricaljke dobro poskopimo. More se to delo obaviti i s mellicom, ličalkom itd. 5 veder dosta je na jednu katastralnu mekotu, strošek skup s težaki dojde na 5 frt na mekotu, prez težakov morli samo par forintov.

Vu Francuzkoj to već 5-6 let tak delaju, vu okolici Luttenberga više štajerske gospode s najbolšim uspehom N. p. gospodčija vu Ormužu, usuprot tomu, da je samo jedenkrat i to v majušu škropiti sve, ipak je s tim listje svojega trsja da do bratve vu lepoj zelenoj farbi sačuvala, mošt

pak njezin imal je 16 gradušov, dočim trsje susednih neškropčih gospodarov komaj je dalo 8-9 gradušov jaki mošt, zvan toga pak prodala je gospodčija svoj mošt po 8 frt staro vedro.

Uspeh je tu očevidni, ar on, koj za svoj mošt samo 3 frt dobi, nemore hasna imati, ar niži stroški mu se nenaplate, anda spametneše vćini, ako baš nikaj nedela!

Jedna druga stajerska gospodčija je dvakrat škropila a dobila je 18 gradušov jaki mošt. Pameovati treba, da se škropljenje lih samo pred cvetenjem grozda obaviti ima podam ostane prez svakoga hasna!

Mellica ili ličalka za ovo škropljenje čisto je dobra sprava za širomašnešega gospodarara, ako posel svoj spretno i marljivo obavija, nu što more, dobro vćini, da si jednu račnu špricaljku priskrbi.

Ispan ormužki je već pet takovih sprobal i kak čujem, jednu si je v Gracu naručil, koju je on sam po višeletnom vlastitom izustvu služil. Kada bude gotova, budem na znanju dal na ovom mestu njezinu cenu i meštra.

Kaj se Phylloxere tiče, to ona po knjižici: Izvešćeo stanju Phylloxere zvanog (dobi se badava) ter po magjarskoj vladi izdanog (Jelentés a Phylloxera ügy állásáról) žalibože već vu Csurgovi i vu Sc.

Leonhardsbergu polek Maribora, izvan toga vu Optuju i Vinici pustoši.

K mojemu lanjskomu dopisu nemorem nikaj novoga povedati, zvu, da magjarska vlada vezda onu na jakšu protuphiloxernu materiju, tak zvanu sumpornu ugljičinu po 16 frt trži, kaj je za jednu magjarsku mekotu baš dosta.

Amerikansko trsje težko bu se pri nas hasnovalo, ar je naše to jako lošo i najveć vapneno. Ako vu obzir vezememo, da katastralne mekote obdelavanje dojde s porcijom skupa na 80 frt, osiguranje proti tući (pri prvom magj. osigurajućem druztvu) 7 frt 80 kr. obramba proti pereno-pori 5 frt, anda ukupni strošek 92 frt 80 kr.

Ako pprek brano i razumno povano vno denemo na 35 veder ter vedro samo po 6 frt ra uramo, to bi čisti dohodč b 117 frt 20 kr. od ovega odzumiš strošek za obrambu proti phylloxeri 40 frt na katastralnu mekotu, to bi nam ostal čisti konečni dohodč 77 frt 20 kr.

Pamtovati treba, da se sumporna ugljičina samo na prihkom i lehkno fundišu je prez vćekšega hasna, po tom anda moglo bi se to vu medjimurskih goricah spelati, samo ako gospodari već vezla gorice svoje pomlade, ar ova obramba hasnuje samo pri dobro povanom i racionalno sadjenim trsju, n. pr. ako k kešno dozrevajućemu nu jako finomu farmantu ili rajnskomu riblizu po-

sadimo beloga i rano zrelećega burgundca ili Gutedela (farmunt—posipeb). Burgundec i Gutedel ljube fuduš pesnato divasti, rizing hoće dobru črnu zemlju i to s lepim polozajem

Jednu prednost imamo, t. j. da ova nesreća orsacka samo onda stopram bude k nam došla, kada je već po drugih starih domovine kak takaj vu celoj Horvatskoj trse vrštila, luđuć pak je lehkio tak zvana vitna vina p snata umetnim načinom skup sparcati ali vina prvoga reda ne, zato je ufanje, da naš Medjmurac, sa svojim veličanstvenim tekom i duhom, koj je spodoben najglavitejšu tokajcu, jo ima lepu budućnost. To već iz toga zroka, ar kralj svega vina tokajce pravi vumira, a buduć mu je funluš kamen i klišura, zalibože nebude nigdar za osloboditi.

Na koncu opomenemo poš. č. tatelji, da je vitriol čemer, zato s njim poškopleno listje nije smeti marhi za jesti dati.

(Konec.)

Br. Knezevich Viktor.

Iz povesti magjarske.

Turski i erdeljski tabori.

Leopold I (1657—1705), pod njegovim 48 letnim kraljivanjem se je vnoaga znamenitoga pripetulo vu magjarskim orsagu. Erdeljska buna je pod njegovim kraljivanjem najjakska bila, ali takaj pod njim bili su turčini pretirani iz magjarskoga orsaga. Budim je bil od turčinov nazaj vzeti i pod njim su izgubili magjari slobočno izbiranje kralja.

Vu Erdelju postal je sin Rakoczy Györgya I. Rakoczy György II. vojvoda, koj je hotel postati poljski kralj, i s velikom vojskom odputil se je vu Poljsku, ali su ga njegovi saveznici ostavili i tak je moral sramotno iz Poljske se povnuti.

Komaj je duno došel, ve je došel k njemu turski poslanik s sultanovim nalagom da buduć je Rakoczy prez sultanovoga dopu čenja zapovel tabora, zato bil je iz erdeljskoga vojvodstva shičeni i mesto njega postal je Barsay Akos erdeljski vojvoda. Rakoczy pošel se je s vojskom braniti i hotel je Barsay-a pretirati, ali turčini su prisko ili Barsayu na pomoć, Rakoczyovu vojsku su pri Kolozvaru pobili, Rakoczy je takaj dobi ranu, dobi, je opal s konja i za četiri dni je vumrl.

Posle smrti Rakoczyove izabrali su njegov pristaić Kemény Janča za erdeljskoga vojvodu, koj videć, da Erdelj pod Turskim gospodarstvom poginul bude, pošel je na Leopoldovu stran biti, ali to su Turčini doznali jer jim je Barsay povelal i zato su Keményovi pristasi Barsay Akoša vmorili.

Kad su to turčini doznali, budimski baša i tatarski Khán (vezir) taki su s velikom vojskom došli vu Erdelj, gde su stranu pustošili i na mesto Keménya postavili su Appafy Mihalya za vojvodu.

Leopold kralj se je već predi pogodio s Keményom i pošal mu je Montecucoli (Montekukol) vodju s vojskom na pomoć.

Erdeljčani su vezda prošli Keménya kakti Boga, da najostavi vojvodstvo, i najne porine orsaga vu propast, ali Kemény nije stiel zahvaliti i pri Segesvaru zišel se je s turskom vojskom.

Kemény je bil nesrećen, jer su mu turčini vojsku pobili. On sam opal je s konja i bil je zgažen.

Turčini su vezda Montecucoli vojsku za prekršenje s kraljem sklopljenoga mira držali, i drugo leto na protuletje došel je Köprili Ahmed veliki vezir s sto jezer turčinov vu orsag. Ali magjari su onda već imeli dobre vojskovode, imenito: Zrinyi Miklós, Zrinyi Peter, Pafty Miklós Wesselényi Ferencz, Montecucoli i drugi.

Najpredi su dva brati Zrinyi Miklos i Peter pobili turčine, i vnoaga tvrdjah su zavzeli. Montecucoli pak je pri Szent Gothard leta 1654 turčinov a turčinom su vzeli 6 jezer sabljah, vno konjahi i stukov.

Köprili se je zatim nazad potegnul do Vasvara, i bil je pripraven mir sklopiti. Po ovim miru morali su turini platiti 200 jezer cekinov, ali vu rukah ostale su njim tvrde avo Nagyvárad, Érsekújvár i Nograd. Ovaj mir bil je tak sramotni za magjare, tak da bi turčini bili nadvladali.

Z A B A V A

Kak je iz pisara postal išan.

(Dalje.)

Pak k tomu lažete! oceril se principal, im put vu Reku ite prav na protivno stran. Vezda mi je došla na pamet moja zmetljivina. Smiluj mi se bže!

Ali mojim prve sam vas hotel prositi, da bi mi nekaj od moje plaće napre dali za put.

Im sam vam ja ne povelal, da budem sim došel, kak ste anda zeznali ipak? pital me je fiskaliuš.

Nagadjal sam.

A koj nesite pod pazuhom?

Venec teći na grob, odgovoril sam podpunoma već zvezban, vu laži. Dva zadnji odgovori podpunoma su zadovoljili principala, i dal mi je za put napre 10 for. od plaće. Nego da bi bil on znal, na kakov sprevod ja ider, težko da mi nebi bil dal deset ljekovać po pleći mesto 10 forinti!

Ja sam mu zaboravil se i zahvaliti na njegovom dobročinstvu, izišel sam vu iz čestatije čisto zmešan i otišel sam vu svoju sobu, a zutra vu rano jutro otišel sam na bahnhof, gde je već akal pogodjeni i izplaćeni kočijaš. Po dugotrajnom čakanju došel je i eug. Šital sam Vilmu iz prvog reda vagonih, ter sam njoj nemo kušul mala rukicu. Z njom je bila jedra meni nepoznana žena, koju mi je predstavila kakti rođakinju iz X. mesta. Šel smo si vu kola i vozil smo se dale, dva ognjeni konjčići bezai su s nami, kak da bi nje veter nosil.

Vilma je sedela poleg mene, nise je niti gonula niti nje pregovarala jedne reč; ja sam pak mislio, da je već tu vreme, da tulike nevoje i nezgode pretrp jenog mladoženju nađeli jednim vrućim kušom. Nazašnjeg pak sam se podstupil prekinuti tu već nepodnosljivo mičenje.

Vilma! jeni vam je ne zima?

Vilma me je pogledala zičajeno svojimi modrimi očni, pak sam si mislio, da se ve ona n-gdi čadi, kak ja morem biti tak prozaičan da ve na nasokom venčanju govorim od zime! Im njoj nije hladno, ar ju gnje oženj ljubavi. Zsramočen i stihnal sam opet, ter sam bil itio tak dugo, dok Vilma nje zaspala. Činovitio putovanje zašto! pomislio sam vu sebi a i ovomu sam bil ja zrok, da sam ne znal niti tulko zabavljati zarucnicu, kaj nebi barem zaspala.

Vilma je spala po celim putu (nu ja si, mislim, da se je samo ptajla) ter se je stopram od prebucina, da smo došli vu mesto B.

Kočijaš je stal i aspital, kam bude vozil. Vilma mu je odgovorila, da naj tira vu kaštel, koj se nahidja vu sredini mesta. Vezda sam se prvi put presenetil, ali mi je došlo na pamet, da je Vilma vse već naprvo priredila.

Dojdaši vu kaštel, na dvoru stal je jelen mlađić, opazil sam takaj, da nas tu čeka jeden stari gospoi i jedna stara gospa. Mlađić je tak dobežal do kolah. Vilmi je pomogel doći ziti, strastveno ju je ozrlil i kušnil, stara ju gospa prijala v naručaj i uazvala ju je svojom milom kćerkom, pak i stari gospodin svojini kuštravimi mustači doteknul su njezinih jagdičastih vustah, ter gđa ju je već pod ruku oipelal vu kaštel, mlađić je došel k meni, koj sam na pol začudje stal na jeden stup naslonjen, stišnej mi ruku i reče:

Ja grof Andor Háršy dugujem toplom zahvalnostjum, zato kaj ste mi pomogli do cilja moće sreće dojti. Ja ni moja mila zarucnica Vilma ostajemo vam na veće zahvalni. Hodite simo, okrepite se, ter po poldan pri zjavanju (venčanju) včinite mi jednu zadnje prijateljstvo vu ovom poslu, budite nam za svedoka, bud te nam dever.

Prometheova m kotpoja bila je samo šala napram mojoj! Vkanjen, na nikaj spravljen! Vilma je mene vkanila, dok sam pak ja zarati nje vkanil mojega rođjaka kanonika i zapljil moja princpala. Hah! vezda niti služba, niti ženu, niti herbije! Nesmem više princpala pred oč, stric kanonik bude me za mesec danah izključil od herbije i preklel. Celo ovo vreme mučile su me spodobne misli.

Po poldan sam se oblekel, ter ciničkom hladnokrvnostjum vzel sam vu ruke za nesunjeno zarucnicu kitu cvetja, i požuril sam se med svate. Zjavanje se obavilo, mladi par je tako odputoval.

Drugi dan zval me je stari grof vu bižu, ter mi je dal na znanje, da me je za uagradu moje usluge i truda imenual za išpana svojega imanja sa godišnjom plaćom od 1200, veli a jezero dvesto forinti; naprvo kakti kaparu dal mi je dve sto forinti, ter me je takaj vumrl, da za jeden mesec dana zavzemem opredeljeno mesto.

Vtažil sam si malo bo i vmiril se, pomislio sam si, da neže biti dobro tak nemo včiniti strica kanonika, otišel sam anda vu Reku, gde me je Žofija Felér radostno prijala, ter mi borme po soldački smo vredili stvar, i ja sam se na oprdeljeni dan ožeal.

Na zadnje, još samo ovo kavim raztolnaciiti mojim čitateljem, zakaj moj principal nije hotel dati svoju kćer sinu velikomu i bogatomu grofu? Zito, ar za vreme narodne revolucije za slobodu jeta 1848. stari grof držal je stranjom cesarovcov (nencov), a moj principal je i ime ovu odnjevaval. A gđa je začal, da je mladi grof napravil fundaciju od pet's tjezer forinti za polporu sirotah i vdovicah zklahan vu taburu hrvedov, taki je došel vu mesto B, ter makar i kesno, dal je svoj oćinski blagoslov mlaćenom, meni je pak pokazal onih deset forint, koj: mi je dal na put tobož na sprevod moje tece.

(Konec.)

Glad Ferencz

KAJ JE NOVOGA?

Pripovesti od kraljevića Rudolfa.

Nezdavnja smo spomenuli, kak narod neverujuć, ds je kraljević Rudolf vumrl, svakojačice pripovesti od njega pripoveda za

NEKAJ ZA KRATEK ČAS

živca njega drža. Vezla je pak iz Szegvara izšla takova jedna legenda od Rudolfa pokojnoga. Tu pripovedaju, da je kraljev č Rudolf živ, da su mesto njega vojskenn figuru zakopali a on da putuje po orsagu ter iztra uje, kaj magyarski narod govori: za novi vojni zakon Potlamlam bi dobro spoznal želje i volju celoga naroda, onda bude otiel k Kosuthu i tam bude pričeka bolša vremena, kada pak ova budu nadošla, onia bude došel s Kosut hom doma ter bude magyarsku domovinu srećnu i bláženu vćiuil. **R. zme se da to nije istina Protuletje.**

Protuletje počimse se letos toćio 20-ga nartciju a ob 11 vari 7 minutah. Vu to vreme bude dan s no ju jednaki (aeguinusium) znamenitoga za ovaj mesec nisu zvezdoznanci nikaj zabijezili.

Velika novina!

Ediser glasoviti iznašatel fonografa dogovoril se je s Lowry Tomšom željezničkim poduzetnikom vu Ameriki, da budu mešne tak uređil, da one nebudu pri šćacijah i stanovitih mestih fućale, nego budu govorele. Eto v bude najne vu mešnu složil jeden fonogram, koj bude na jednu veliku cev van govorit. Po tom anda nebude pred tuneli mešna fućala, nego bude ime tunella zatru bita, isto tak pri svakoj šćaciji zkićala bude ime postaje na koju je vlak prispeo. Ako to istina bude, to bude bormeš stvar jako zabavna!

Iz vagona opal.

Nije tomu dugo, da je jelna devojka iz vagona bećede željeznice van opala ter se vmorila. Isto ovak pripetio se je ovih danov, da je jedno dete 6 let staro na vrata van opalo blizu Piemontora iz vagona onoga vlaka, koj je iz Szekefshervara vu Budapest iel. Na svu sreću de ak taj nije se zatukel, samo je jako ozleđen, nu pripetinja ovakova sama su svedoanstva o velikoj nemarnosti tak putnikov, kak željeznikih službenikov! **Nekaj o položaju.**

Nekak se sve kaže, da položaj Europe nije baš na sigurnom tlu. Puno se govori od tabra, jeden drugoga plaši s uboražanjem vojska, najviše se boje Rusi. Da nekaj vu stvari je, to nam zasvedočava držanje većkih narodov. Rus vojske skuplja na severnih stranah, Bog zna, kaj kam! Vezla pak, kak najnoviši glasi vele i Engleska sena nekaj pripravila. Ova je svoj vojni strojek za ovo ljetu povisila sa 8 milijonov šćelingov, isto tak pomnožala je broj svojih soldatov nekoliko jecer. Sve to svedoči, da Europa nije sigurna, bude li mir ili nebude, ar ni jeden narod nebude si delat one vojne stroške, koji ga tak gnju, kak n. pr. nas, ako bi siguren bil za mir. Neznamo vure ni čase, kada bude kaj buknalo to je današnji položaj.

Aldov kurenja

Da je kurenje pećih s kamenitum vuglenjem pogibeljno, to se je med ostalim dovezdašnjimi nesrećami ovih danov opet na novo dokazalo. Vu Neumanovoj fabriki vu Aradu zakurili su se plahatu pć 4 toćake s kamenitum vugljenjem ter su se sjećat legli. Kada bi vu jut o ovi predugo od postu zaostali bili, otiel k njim naziratelj fabrike, da je prebudi. Kala je vrata od hiž ce odprli, sukne van strahoviti đim od kamenitoga vugljenja i on opazi terake na leži ću nplhovom mrtve. Prejaka duha dina va usna jih je.

Zenski postitelj.

Tanner, Sacchi i Mernatti pokazali su, da su mogući više tjednov uz volu preaveti. Vu tom jih je jedna ženska vu Kanadu nasledovala. Vu Montrealu pišu nam novine, živi jedna žena imenom Beaud Jozel, koja već 2550 danov (anda blizu 7 let) nikaj

drogo netrosi, kak malo juhe na dani vodu, a polek toga važe danas 62 i pol kilogramma. Malo nam se ta stvar neverovana vidi, ar to bi ipak malo preveć posta bilo za človeka.

Koj je sam sebe izdal.

Vu Eperješiu vmorjena je nezdavnja supruga kožnoga trgovca Klaubaufa. Nšće nije znal, što bi to umorstvo počini bil, kad za kratko vreme dojde pred sud vu Klaubaufovom susedstvu živući soštar Csuvianski, koj začne sudcu pripovedati, da on kesno v noći vu vreme umorstva pri obluku stoji i prost, da ga nuter pusti ter da mu silno potrebnu falut kože prođa. Sudac opazil je na Csuvianskiju nekaj čudnovitoga, pogleda ga o tro v oči i začne dalje izpitavati. S pitanji svojimi tak je nesrećnoga sostara v neprihiku donesel, da je sumnju na njega hititi mogel. Začel ga je anda rotiti i za par danov priznal je sam štar, da je on Klaubauforu zenu vmoril. Pri iztraživanju njegovoga stana našli su krvavo oružje i čaujke krvave vu slamnjači (strožok). Eto ovak Bog kašćiguje zloćinca, koj niti neznajući sam sebe iztaje ter zlo svoje delo na svetlo donasa.

Novina pri soldaciji.

Vu novije vreme počmeja pri soldaciji vp livati novu vrst obućili, koju si selditi onda obuju, kada jih je na dugšem maršu čizma ili cipela na nogi zribala. Ovi cipeli napravljeni su iz platna na posebni način, lehki su i mehki tak, da vu njih i s eribanimi natiskanimi nogami soldat dalje maširati m re. Probu s timi cipelši napravili su najpredi vu Španjoiskoj, vezla vp lah su je već i drugde a za kratko vreme dobili je budu i naš pešaki.

Užoraš.

V.č zđavnja nismo nikaj guli od užorašev. Hay Bernat i drugi su zgičul, ali užora zato nije prestala. Vezda su pak viorili vu Debrecenu jednoga, imenom Weinberger M haja, koj je užora na veliko tiral. Dokazalo se je, da je 40-50 a još više procentov od sromošnih ljudih pobiral. Više nego dvesto ljudih je dalo tužbu proti njemu, i vezda čeka sud za svoje krovipstvo.

Nesreća na morju.

Jeden austrijski brod, na kojem je bilo 700 lagvov petroleuma, vužgal se je nezdavnja vu zaljev versailskom. Ogenj prijel se je petroleuma, po čem nastala je strahovita eksplozija tak, da je veći del broda po zraku se razletel. Samo četiri brodari ostali su živi, kaptana morskoga našli su s jednim matrozom nrtvoga, drugi svi zaičkuli su prez svakoga traga vu va ovih morskah.

Kralj Milan.

Iz Belgrada javlja telegram od 6-ga marćiošć, da se je sbski kralj Milan na tronu zahvalil ter svojega jednorodjenca sina Sandora za kralja dal proglasil. Buću je kraljević Sandor za vladanje još premlad, zato buenovan je na njegovo mesto minister Rastćipos tri kak regenskoji budu od vezda s kraljevinom srbskom vladati tak dugo, dok bude mladi kralj puniletan postal. Zrook kraljeve resignacije, vele, da je onaj nimir, koj je vu s. bić nastal od ono doba, odkada se je kralj s kraljevom Nostaljom rezpital.

Biskup koećiti.

Nadbiskup od Kalóse Haynald Lajoš došel je nezdavnja vu glavni varoš Budapest, 26-ga je velika nesreća postigla. Februara 26-ga v jutro rano vudila ga je guta na celoj levoj strani te a. Bez doktorška pomoćna to iko ga je pridigla, da vezda već nećeži stano v postelji i bolje se ćuti, nu levo rame još nemore hasnovati.

A. Ste ošćjeni?

B. Nisam.

A. Daklem ste bez žene?

B. Niti to,

A. Ste dovec?

B. Nisam.

A. Anda za Boga miloga, kaj pak ste?

B. Zarućeni sam.

—

Nezna.

Mati: Ali Anna, zapri jelenput svoje zube; uvek mora zainja reć tvoja biti.

Anna: Oh ne, draga mama, alija napre nemrem znati, da ti više nećeš govoriti.

—

Po božću.

Hižna gospa: Popoldan hocete van iti Anna?

Sobarica (Štumelel):

Je, k moji prijatelici budem išla, da njoj povem kaj sam dobila na božić.

Hižna gospa: Dobro je, ali ne ostanite dugo.

Sobarica: Naj se ne bojiju, ter od onoga dara, kaj sam dobila nemrem ćuda govoriti

—

Pri jednoj obiteli se jedno dete narodi.

Anda kak je? pita oca njegov prijatelj.

Anda prijatelj . . .

dva deteta! odgovori otec.

Dva — aa?

Na samo jeden, jer sam prisilen dva povedati jer ako nekaj velim, meni navek pol verjeju.

—

Poše banketta.

Kellner, mojega cilindera!

Kakov je bil, prosim?

Novi

Žal mi je, nove su već pred pol vuri odnesili.

—

Nije dobro razmel.

Otec: vidiš sinko, gda je Nathan vu naš varoš došel, komaj je imel jednu robaću, a vezla ima milione.

Siu: Ali otec, kaj bude on delal s milionu robaćimi!

Magjarska slovnica.

Qd trizva. — *A kereskedésről.*

Trgovac trguje. A kereskedő kereskedik. — Stacunar vu šćacunu trāi. A boltos a boltban árul. — Trgovac robu kupi i prodava. A kereskedő portékát vesz és elad. — Kupci se pogadjaju. A verők alkusznaak. — Ako se kuceć pogodi, onda kupi robu. Ha a verő megalkuszik, akkor megveszi a portékát. — Kupec ili izplati cenu, ili pak na porgu kupi robu. A verő vagy kifizeti az ár, vagy hitelbe veszi a portékát. — Koj na veru jemle ka, on dužen ostane. Aki hitelbe vez valamit, az adós marad. — Nekoji trgovci drago prodavaju, a nekoi kupci fal kupiju. Némely kereskedő drágán ad el, és némely verő olcsón szűbi. — Prđanu robu zmerja. Az eladott portékát megmérik. — Pri trgovini moći je vkaniti. A kereskedésnél csalmi lehet. — Trgovce vnućut zgubi. A kereskedő gyakran veszit. — Na, bo je je dobiti. Legjobb nyerni. — Stacunari prodanu robu skuzpravlajau. A boltosok az eladott portékát becsónagoljak. — Vu šćacunu moći je kupiti: svilo, sukno, pamuk. A boltban lehet venni: selymet posztót, pamutot. — Nidalje: pantiek, platno spice, Továbbá pántlikát, vásznat cipkét.

